

اجرای قانون حمایت از
گزارشگران فساد
به گزارش صدای تجارت، حجت‌الاسلام
والمسلمین محسنی اژه‌ای، امروز
دوشنبه ۲۵ دی طی سخنانی در
نشست شورای عالی قوه قضائیه،
ضمن تسلیت سالروز شهادت حضرت
امام هادی (ع) و گرامیداشت
حلول ماه پر خیر و برکت رجب،
اظهار کرد: در ماه پرفضیلت
رجب، فضای عمومی و دل‌های مردم،
بیشتر متوجه مواسات، گذشت و
اصلاح ذات‌البین است؛ لذا بخش‌های
مختلف در دستگاه قضایی از جمله
بخش‌های فرهنگی و شورای حل
اختلاف، در ایام ماه رجب‌المرحب
بیش از پیش، در مساجد و میان

مردم و مراکز و مراجع قضایی
نظیر زندان‌ها، دادسراها و
دادگاه‌ها حاضر شوند تا در حد
توان و مقدورات قانونی از کار
مردم گره‌گشایی کنند و مقدمات
بازگشت محکومان متنبّه شده و
متحول شده به زندگی اجتماعی را
فراهم آورند.

رییس قوه قضاییه با اشاره به
ابلاغ قانون «حمایت از
گزارشگران فساد» در روز شنبه
هفته جاری، ضمن تبیین و تشریح
مفاد این قانون تصریح کرد: در
قانون «حمایت از گزارشگران
فساد» که دارای ۱۷ ماده و بیش
از ۲۰ تبصره است، وظایف و

مسئولیت‌هایی برای دستگاه‌های مختلف از جمله بخش‌هایی از قوه قضائیه تعیین شده است؛ لذا ضرورت دارد در سریع‌ترین زمان ممکن به این تکالیف جامه عمل بپوشانیم؛ از جمله در ماده ۳ قانون مزبور، سازمان بازرسی کل کشور موظف است ظرف مدت شش‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون با همکاری سایر نهادهای پذیرنده و قوه قضائیه نسبت به طراحی و راه‌اندازی سامانه گزارشگران فساد اقدام نماید که در این مورد در گذشته نیز اقداماتی صورت گرفته است. باید در سامانه مذکور محرمانگی هویت گزارشگر و اطلاعات مندرج در

سامانه رعایت شود و گزارش از طریق سامانه و با انتخاب سامانه برای یک نهاد پذیرنده ارسال گردد.

رییس دستگاه قضا تصریح کرد: همچنین در یکی از مواد قانون فوق‌الذکر به نحوه و چگونگی حمایت از گزارشگر فساد و اشخاص وابسته اشاره شده است؛ در این بخش نیز در قالب تبصره‌ای مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه و کانون‌های وکلای دادگستری مکلفند خدمات حقوقی رایگان را حسب مورد از طریق معرفی و تعیین وکیل یا مشاور به گزارشگر ارائه دهند.

رییس عدلیه بیان داشت: در تبصره ۶ ماده ۱۰ قانون «حمایت از گزارشگران فساد» قید شده که مؤلفه‌های مؤثر در تعیین پاداش گزارشگران فساد در دستورالعملی که ظرف مدت سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب رییس قوه قضاییه می‌رسد، مشخص می‌شود؛ لذا از آن جهت که مرجع تدوین این دستورالعمل در قانون مشخص نشده، معاون حقوقی قوه قضاییه را مکلف می‌کنم تا با همکاری سایر بخش‌های ذیربط از جمله «وزارت دادگستری» و «سازمان بازرسی» و بخش‌های مربوطه از دولت و مجلس، نحوه تدوین دستورالعمل مزبور را در

دستور کار قرار دهند.

قاضی القضاات با بیان اینکه سقف پرداخت مبلغ پاداشها به گزارشگران فساد اعم از گزارشگران حقیقی و حقوقی، بر اساس ارزش پرونده و همچنین میزان تأثیر گزارش در کشف فساد، در قانون جدید مشخص شده است، گفت: مطابق با ماده ۱۲ قانون «حمایت از گزارشگران فساد» دولت موظف است ردیف مستقلى به منظور اجرای این قانون ایجاد تا از محل درآمدهای حاصل از اجرای این قانون، در قالب قوانین بودجه سنواتی، جهت پرداخت پاداش و

سایر هزینه‌های اجرای این قانون در اختیار وزارت دادگستری قرار گیرد؛ بر همین مبنا، معاونت‌های «حقوقی» و «مالی» و «امور مجلس» قوه قضائیه، مقوله‌ی ناظر بر تعیین ردیف مستقل برای اجرای قانون مزبور را مورد اهتمام و پیگیری قرار دهند.

وی تصریح کرد: بدیهی است که مسؤول مربوطه و یا اشخاصی که بر اساس قوانین و مقررات موظف به گزارش یا تعقیب رفتارهای مفسدانه‌ی مندرج در ماده ۲ قانون «حمایت از گزارشگران فساد» هستند، نمی‌توانند از پاداش بهره‌مند شوند. همچنین

چنانچه احراز شود گزارشگر فساد، با تبانی، مدارک و اطلاعات موضوع گزارش را از مسؤول مربوطه دریافت کرده است، پاداش به وی تعلق نخواهد گرفت و از وی حمایتی صورت نخواهد گرفت.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای اظهار داشت: برخی از مفاد و مواد قانون «حمایت از گزارشگران فساد» بویژه ارجاعات آن به قوانینی که پیشتر تدوین شده‌اند و در خصوص آنها اصلاحاتی صورت گرفته و همچنین موارد ناظر بر ردیف مستقل پرداخت پاداشها، نیاز به بررسی، تبیین

و فهم دقیق‌تر دارند؛ لذا تمامی بخش‌های ذیربط در دستگاه قضا و کلیه قضات در سراسر کشور به مطالعه دقیق این قانون همت گمارند و ابهامات خود را منعکس کنند تا برداشتهای متفاوتی از این قانون صورت نگیرد.

رییس قوه قضاییه در جریان نشست امروز، در ادامه تبیین و تحلیل عوامل مؤثر در اطاله دادرسی‌ها، ضمن اشاره به مقوله‌ی «کارشناسی پرونده‌های قضایی» و روشهایی که باید با اتخاذ آنها از اطاله رسیدگی‌ها به سبب تأخیر در انجام کارشناسی‌ها جلوگیری کرد، گفت: علاوه بر مقوله‌ی کارشناسی

پرونده‌های قضایی که پیشتر به صورت مفصل و مبسوط در باب آنها سخن گفته‌ایم، یکی دیگر از عوامل اطاله رسیدگی‌ها، لوایحی است که وکلا و ذی‌نفعان پرونده با کسب مجوز از دادگاه، قصد ارایه آنها را دارند، اما بعضاً تقدیم آنها به دادگاه تا مدتها به طول می‌انجامد و همین امر سبب طولانی شدن روند رسیدگی و صدور حکم می‌شود؛ در این قبیل موارد، قضات باید وکیل یا ذی‌نفعی که قصد ارایه لایحه را دارد، مکلف گردانند در ظرف زمانی معین و مشخصی به انجام این کار مبادرت ورزد؛ بدون‌تردید تأخیر در ارایه این

گونه لوایح، هم شائبه‌هایی را ایجاد می‌کند و هم اطاله دادرسی را به دنبال دارد.

رییس دستگاه قضا به مقوله‌ی تأخیر در رای‌ی‌ه استعلامات و نقش این امر در اطاله دادرسی‌ها هم گریزی زد و گفت: بعضاً مشاهده می‌شود که یک مرجع قضایی استعلامی را از داخل یا خارج از قوه قضاییه کرده است و پس از گذشت سه ماه همچنان نتیجه استعلام واصل نشده است؛ در اینگونه موارد مرجع استعلام‌کننده باید پیگیری‌های مقتضی را ترتیب دهد و صرفاً منتظر وصول پاسخ استعلام نماند.

رییس عدلیه تصریح کرد: در مواردی که دو مرجع قضایی از خود برای رسیدگی به یک پرونده سلب صلاحیت کرده‌اند و موضوع برای حل اختلاف به مرجع بالاتر ارجاع شده است باید پیگیری‌های مستمر از ناحیه آن دو مرجع صورت گیرد که تکلیف تعیین صلاحیت پرونده مزبور به کجا رسید؛ گاهی اوقات این سلب صلاحیتها هم موجب ازدیاد آمار و ایجاد مشکلات اداری میشوند و هم به اطاله دادرسیها می‌انجامد.

قاضی القضاات یکی دیگر از موارد دخیل در اطاله دادرسیها را مربوط به ارجاع پرونده به قاضی

اظهار نظر دانست و گفت: وقتی دادیار یا بازپرس، قراری را در پرونده‌ای صادر کرده‌اند و پرونده به قاضی اظهار نظر ارجاع شده است، باید پیگیری‌های مستمر از ناحیه آن دادیار و بازپرس و حتی دادستان مربوطه به عمل آید تا شاهد نباشیم که یک پرونده به دلایل مختلف، ۱۰ الی ۱۲ روز نزد یک قاضی اظهار نظر مانده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در ادامه نشست امروز با اشاره به گزارشی که از ناحیه دادستان تهران به نزد وی ارائه شده است و حاوی آمارهای

امیدوارکننده‌ای در زمینه‌های مختلف می‌باشد، گفت: این گزارش دادستان تهران را به معاونت راهبردی ارجاع داده‌ام تا به صورت دقیق مورد بررسی قرار گیرد و چنانچه آمارهای قید شده در این گزارش به صورت دقیق و کامل، مقرون به صحت و درستی باشند، هم باید از مجموعه دادستانی تهران تقدیر ویژه به عمل آورد و هم فرآیندهای کاری آنها را به عنوان الگو و نمونه در سطح دادسراهای کشور تبلیغ کرد.

رییس قوه قضائیه به تبیین و تشریح برخی از معیارها و

فرآیندهای قید شده در گزارش دادستانی تهران پرداخت و گفت: مطابق با محتویات گزارش دادستان تهران، در دادستانی تهران فهرستی تعبیه شده که در آن به صورت دقیق و کامل و با جزییات، تعداد پرونده‌های رسیدگی‌شده توسط یک قاضی به صورت ماهانه درج می‌شود؛ طبیعتاً این امر بسیار اثرگذار است، چرا که قاضی، پیوسته این احساس را دارد که مورد نظارت قرار می‌گیرد و در صورت افزایش بهره‌وری از او تقدیر می‌شود؛ من در زمان تصدی معاون اولی قوه قضاییه، آمارهای رسیدگی به پرونده‌های مربوط به اصل ۴۹ را

در یک بازه زمانی منظم از مراجع قضایی مربوطه پیگیری می‌کردم و ولو به صورت تلفنی از مراکزی که در این زمینه افزایش بهره‌وری داشتند قدردانی می‌کردم.

رییس دستگاه قضا گفت: از دیگر موارد مطلوب که در گزارش دادستان تهران قید شده، تشکیل جلسات مشورتی با حضور دادستان و معاونین وی و قضاتِ خبره برای نحوه رسیدگی به پرونده‌های مهم و کثیرالشاکی است. همچنین در گزارش مزبور قید شده که شعب تحقیق و اجرای احکام در دادستانی تهران به ترتیب با

کاهش موجودی ۴۵ درصدی و ۲۶ درصدی مواجه بوده‌اند و زمان ارجاع پرونده‌ها در این دادستانی که پیشتر یکی از موارد مورد گلابه مردم بود، از ۶۰ ساعت به ۸ ساعت تقلیل یافته است.

رییس عدلیه افزود: مطابق گزارش دادستان تهران، صدور گواهی عدم سوء پیشینه نیز به صورت میانگین به ۹ ساعت رسیده است، حال آنکه پیشتر این امر روزها و حتی ماه‌ها به طول می‌انجامید؛ البته در حصول این موفقیت، نقش مرکز آمار قوه قضاییه نیز برجسته و چشمگیر است.

وی تصریح کرد: علاوه بر اینها، طبق گزارش دادستان تهران، لوایحی را که افراد از طریق سامانه برای شعب دادیاری یا بازپرسی یا اجرای احکام ارسال می‌کنند از مدت زمان ۲۱۹ ساعت به ۱۲ ساعت کاهش یافته است. کاهش پرونده‌های مسن، اقدامات صورت گرفته در ساماندهی انبارهای گمرکات و اموال توقیفی، هم از لحاظ کمی و هم از لحاظ ارزش ریالی و تدابیر اتخاذی در راستای احیای حقوق عامه و مکلف کردن دستگاه‌های دیگر به رعایت حقوق عامه در حوزه‌های مربوطه نیز از دیگر نکات ارزنده مندرج در گزارش

دادستان تهران بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی
اژه‌ای در پایان با اشاره به ۲۶
دی سالروز فرار طاغوت از ایران
اسلامی، گفت: فرار طاغوت از
کشور اسلامی ما و آواره شدن او
که به جای تکیه بر مردم به
پشتیبانی اجانب چشم داشت، یک
عبرت تاریخی است.